

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติตนเพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุขตามหลักสังคหวัตถุ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเทศบาลตำบลท่าม่วง อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นต้น ตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล ในการศึกษาครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนที่เข้าเรียนในวิชาพระพุทธศาสนา จำนวน 315 คน ได้กลับคืนมาชุดที่สมบูรณ์ จำนวน 315 ชุด และได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอผลการศึกษา และแปลความหมายตามลำดับ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติตน เพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุขตามหลักสังคหวัตถุ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเทศบาลตำบลท่าม่วง อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุเพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุข

1.1 ภาพรวม

นักเรียนปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุเพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุข โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุเพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุข ด้านสมานัตตามีค่าเฉลี่ยมากที่สุดโดย อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ระดับการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุเพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุข ด้านอิตถจริยา อยู่ในระดับมาก ระดับการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุเพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุข ด้านทาน ในระดับมาก และลำดับสุดท้ายคือ ระดับการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุเพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุข ด้านปิยวาจา อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านทาน

นักเรียนปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุเพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุขด้านทานโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การแบ่งปันสิ่งต่างๆ ให้ผู้อื่นเพื่อแสดง อหิสาภัยไมตรีต่อกันเสมอ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การให้ปันสิ่งของแก่ผู้อื่นที่ควรให้ เป็นประจำ อยู่ในระดับมาก ถ้าผู้ร่วมงานทำงานผิดพลาด การให้อภัยเขาเหล่านั้นเสมอ อยู่ในระดับมาก การขอความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความรู้ที่มีอยู่เป็นประจำ อยู่ในระดับมาก การเสียดสละสิ่งของให้แก่ผู้ยากไร้เสมอ อยู่ในระดับมาก การแนะนำสั่งสอนผู้อื่นในเรื่องความดีเสมอ อยู่ในระดับมาก การเสียดสละเวลาที่มีประโยชน์ให้ส่วนรวมเสมอ อยู่ในระดับมาก ถ้ามีคนกล่าวล่วงเกินจนทำให้เราโกรธ เราก็ไม่กล่าวตอบและพยายามให้อภัยเขาเหล่านั้นเสมอ อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านปิยวาจา

นักเรียนปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุเพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุขด้านปิยวาจา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การกล่าวปลอบใจและให้กำลังใจกับผู้อื่นที่ไม่สบายใจและได้รับความเดือดร้อนเสมอ และการกล่าวแสดงความยินดีเสมอเมื่อผู้อื่นที่ได้รับการยกย่องชมเชย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การกล่าววาจาตามความจริงทุกครั้งในที่เพื่อนขอคำปรึกษา อยู่ในระดับมาก การกล่าวชักชวนให้เพื่อนทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์อยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก เมื่อเพื่อนทะเลาะวิวาทกัน การเป็นบุคคลที่เข้าไปพูดให้เขาทั้งสองฝ่ายกลับรักใคร่กันเหมือนเดิม อยู่ในระดับมาก เมื่อเพื่อนไม่เข้าใจในสิ่งต่าง ๆ การกล่าวแสดงประโยชน์ประกอบด้วยเหตุผลเสมอ อยู่ในระดับมาก การกล่าวคำสุภาพไพเราะอ่อนหวานกับบุคคลทั่วไปเสมอ อยู่ในระดับมาก การกล่าวด้วยวาจาสุภาพที่ดีต่อบุคคลทั่วไปเสมอ อยู่ในระดับมาก การกล่าวกับผู้อื่นด้วยจิตเมตตาอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านอัตถจริยา

นักเรียนปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุเพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุข ด้านอัตถจริยา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การปฏิบัติตนเป็นนักเรียนที่ดีของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การเป็นเยาวชนที่ดี และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติเสมอ อยู่ในระดับมาก การปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีของศาสนาที่นับถือเสมอ อยู่ในระดับมาก การมีคุณธรรมจริยธรรมโดยปฏิบัติตนเป็นบุตรที่ดีของบิดามารดาเสมอ อยู่ในระดับมาก การทำตนเป็นศิษย์ที่ดีของครูอาจารย์เสมอ อยู่ในระดับมาก การทำตนให้มีคุณค่าในสังคมที่ตนอาศัยอยู่ด้วยการตั้งใจศึกษาเล่าเรียนเสมอ อยู่ในระดับมาก การมีจิตมุ่งมั่นต่อการบำเพ็ญ

สาธารณประโยชน์ตามสติกำลังเสมอ อยู่ในระดับมาก การเข้าไปร่วมงานชุมชน ในด้านกำลังกาย หรือกำลังความคิดเสมอ อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านสมานัตตา

นักเรียนปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุเพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุข ด้านสมานัตตา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การเห็นคนอื่นได้รับทุกข์เดือดร้อน การรับช่วยเหลือ และไม่เคียดทอด้ง อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การมีจิตใจที่มั่นคงเสมอต้นเสมอปลายต่อคนทั่วไปเสมอ อยู่ในระดับมาก การไม่เคยรังเกียจ เมื่อเพื่อนบางคนประสบเหตุกลายเป็นผู้ทุพพลภาพในภายหลังก็ตาม อยู่ในระดับมาก เมื่อสมาชิกในกลุ่มมีความทุกข์เราก็ทุกข์ด้วย เมื่อมีความสุขเราก็สุขด้วย และการเป็นเพื่อนบ้านที่ดีต่อเพื่อนบ้านใกล้เคียงเสมอ อยู่ในระดับมาก การเห็นคนอื่นได้ดีมีความสุข ก็ไม่ริษยา เมื่อแรกคบเป็นอย่างไรก็ปฏิบัติเช่นนั้นต่อไป อยู่ในระดับมาก การปฏิบัติตนดีสม่ำเสมอต่อคนผู้เป็นสมาชิกกลุ่มและบุคคลทั่วไป อยู่ในระดับมาก การไม่เคยเอาเปรียบบุคคลที่ด้อยกว่าเลย และการให้ความเสมอภาค และความยุติธรรมต่อผู้อื่นเสมอ อยู่ในระดับมาก

2. ผลเปรียบเทียบ การปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุ

ผลเปรียบเทียบ การปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นต้นตามตัวแปร โรงเรียน เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน ผลคะแนนเฉลี่ย รายได้ต่อวัน และอาชีพผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนที่เรียนใน โรงเรียน เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน ระดับคะแนนเฉลี่ย รายได้ต่อวันและอาชีพผู้ปกครองต่างกัน มีการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุที่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปและการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่อง การปฏิบัติตนเพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุขตามหลักสังคหวัตถุ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเทศบาลตำบลท่าม่วง อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี พบประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายได้ดังนี้

ระดับความพึงพอใจในการจัดการศึกษาศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความพึงพอใจในการจัดการศึกษาศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ด้านบริการนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.28 รองลงมา คือ ระดับความพึงพอใจในการจัดการศึกษาศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์กับผู้ปกครอง อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.27 ระดับความพึงพอใจในการจัดการศึกษาศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์

ด้านวิชาการและ ด้านครูผู้สอน ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.25 และลำดับสุดท้ายคือ ระดับความพึงพอใจในการจัดการศึกษาศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ด้านด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.11

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการศึกษารูปแบบการปฏิบัติตนเพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุขตามหลักสังคหวัตถุ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตเทศบาลตำบลท่าม่วง อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับมาก โดยระดับการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุด้านสมานัตตา อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ระดับการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุเพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุขด้านอัตตจริยา อยู่ในระดับมาก ระดับการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุเพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุขด้านทาน ในระดับมาก และลำดับสุดท้ายคือ ระดับการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุเพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุขด้านปิยวาจา อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความรู้ความเข้าใจในหลักธรรม ของประชาชนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติตนของประชาชนในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเป็นสุข
2. ควรศึกษาการปฏิบัติตนเพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุขตามหลักสังคหวัตถุ ของประชาชนและเปรียบเทียบกับกลุ่มอำเภอในพื้นที่ติดต่อกัน เพื่อเปรียบเทียบสังคมที่แตกต่างกันมีผลต่อการปฏิบัติตนหรือไม่
3. ควรศึกษาหลักธรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันที่มีผลต่อการปฏิบัติของประชาชนเพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุขเพื่อนำมาเป็นแนวทาง และปรับปรุงการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเป็นสุขอย่างแท้จริง